

Aan: Leden van GS en PS Noord-Holland

Onderwerp: Drukke in natuur en recreatiegebieden / recreatievisie
Uw kenmerk:
Ons kenmerk:
Behandeld door: Erna Krommendijk

per adres
Stationsstraat 38
1506 DH Zaandam
Telefoon: 075 - 635 15 98
E-mail: e.krommendijk@mnh.nl

Datum: 12 oktober 2020

Geachte leden van GS en PS,

Het zal u vast ook opgevallen zijn dat het tijdens de coronacrisis extra druk was in natuur- en recreatiegebieden. Niet zo gek als je bedenkt dat dit voor veel mensen lange tijd de enige vorm van ontspanning was. Als terreinbeherende organisaties zijn we blij met de toenemende belangstelling. Tegelijkertijd signaleren we ook de keerzijde van de recreatieve druk. Om de effecten van de drukte door corona helder in beeld te brengen hebben wij een quickscan laten uitvoeren. In deze brief gaan wij in op wat er aan de hand is en vertalen dit naar aandachtspunten voor uw beleid.

Wat is er aan de hand?

Uit de quickscan recreatieve drukte Noord-Holland die wij hebben uitgevoerd weten we dat de coronadrukke bovenop structurele groeiende recreatiebehoefte komt. We verwachten dat deze groei en daarbij behorende drukte doorzet, onder andere vanwege de woningbouwopgave in de MRA regio.

Onze bevindingen worden ondersteund door de eerste conclusies en bouwstenen van de Visie Recreatie en Toerisme Noord-Holland: "De behoefte aan recreatie en toerisme neemt toe, onder andere door de toename van het aantal inwoners, toenemende vrije tijd en mobiliteit en de groei van het toerisme. Ook corona heeft een grote impact. In de visie wordt geanticipeerd op de lange termijn impact van Corona".

Als beheerder van natuur- en recreatieterreinen zijn we trots te kunnen bijdragen aan de recreatieve behoefte van veel inwoners. De coronacrisis maakte echter pijnlijk duidelijk dat de terreinen en voorzieningen niet toegerust zijn op de grote aantallen bezoekers die zij te verduren kregen. Ook ontbrak het aan voldoende capaciteit om toezicht te houden en (veelal nieuwe) bezoekers aan te spreken op ongewenst gedrag. Zoals barbecueën midden in de natuur, van de paden af gaan, vuilnis achterlaten, geluidsoverlast vanwege muziek, etc. Als we geen actie ondernemen, gaat de kwaliteit van de natuur- en recreatiegebieden, die door onder meer de stikstofuitstoot al jaren onder druk staat, verder achteruit. Dat vinden wij onwenselijk.

Stationsstraat 38 1506 DH Zaandam e.krommendijk@mnh.nl

In Noord-Holland werken de volgende organisaties samen in het TBO:

Amsterdamse Bos, IVN, Landschap Noord-Holland, Natuur en Milieufederatie Noord-Holland, PWN, Recreatie Midden-Nederland, Recreatie Noord-Holland, Recreatieschap West-Friesland, Staatsbosbeheer, Goois Natuurreservaat, Natuurmonumenten en Waternet.

Coalitieakkoord ambitieus

In het coalitieakkoord 'Duurzaam doorpakken!' staan veel ambities om de natuur, landschap, leefbaarheid, recreatie en biodiversiteit te versterken. Het waarmaken daarvan valt of staat in onze ogen met behouden en versterken van de kwaliteit van onze natuur- en recreatiegebieden. Maar ook voor andere ambities uit het coalitieakkoord is de kwaliteit van de gebieden onmisbaar. Denk aan klimaat of leefbaarheid en economie; een aantrekkelijke woon- en werkomgeving is immers een belangrijke vestigingsfactor voor bedrijven in de provincie.

Meer recreatieruimte nodig, in balans met draagkracht natuur

Het is dus in meerdere opzichten van belang om het aanbod en de kwaliteit van natuur- en recreatiegebieden in heel Noord-Holland niet alleen op peil te houden, maar ook verder uit te breiden. Alleen zo kan voorkomen worden dat de toenemende drukte (delen van) gebieden te veel onder druk zet. Sinds het rapport van Remkes over de stikstofcrisis weten we: 'niet alles kan overal'. Dat geldt ook voor de combinatie natuur en recreatie. De draagkracht van de natuur laat niet in alle gebieden intensieve recreatie toe en de huidige recreatiegebieden hebben ook geen oneindige capaciteit om deze opgaven op te vangen.

We vragen u daarom rekening te houden met de volgende aandachtspunten bij de in ontwikkeling zijnde Visie Recreatie en Toerisme van de Provincie Noord-Holland:

- Niet alles kan overal. Herzie de huidige zonering van intensieve en meer extensieve recreatie en zorg er voor dat de draagkracht van de natuur niet wordt overschreden tijdens, maar zeker ook na de coronacrisis. Ontwikkel een nieuwe zonering die recht doet aan de belangen van natuur, landschap en recreatie.
- Verdeling binnen de provincie. Er ligt veel druk op de MRA, dus daar zijn extra maatregelen nodig. Maar daarnaast juist ook in andere regio's. Door daar te investeren, kan de MRA ontlast worden. Er zal dan ook naar de verdeling van lusten en lasten gekeken moeten worden. Tussen zowel de regio's als de sectoren.
- Leer van de 'coronadrukke' In onze quickscan recreatieve drukte wordt de impact hiervan op onze gebieden duidelijk. Deze quickscan is bijgevoegd. Daarin staan 5 aanbevelingen waar wij graag met u het gesprek over willen aangaan zodat deze meegenomen kunnen worden in de Visie recreatie en toerisme Noord Holland. De aanbevelingen in het kort:
 - Zorg voor extra toezicht
 - Herijking route- en ruimtegebruik door diverse recreatievormen
 - Breng lusten en lasten beter in evenwicht
 - Benut kansen voor natuur en recreatie
 - Werk aan goede randvoorwaarden.
- Combineer andere opgaves met het bieden van voldoende ruimte voor recreatie, zoals de woningbouwopgave, het versterken van de biodiversiteit en klimaatadaptatie. Natuurinclusief en klimaatadaptatief ontwikkelen biedt hierbij kansen. Van belang is wel om deze opgave en integraliteit aan de voorkant te borgen.

Een belangrijke onderliggende voorwaarde is de financiering:

- Vastgesteld wordt dat structurele middelen voor financiering van vernieuwing maar ook voor beheer en onderhoud van recreatieve voorzieningen in natuur- en recreatiegebieden sterk te kort schieten.
- Om de natuur- en recreatieve kwaliteit in onze terreinen op orde te brengen en te houden zijn structureel extra middelen nodig. De provincie kan hierin een belangrijke faciliterende rol spelen door een subsidieregeling te ontwerpen en in te

instellen van een Kwaliteitsimpuls Recreatieve Voorzieningen waarmee vernieuwing van de inrichting en zonering kan worden gefinancierd. Dat kan wellicht ook via een in te stellen **Landschapsfonds**. Naast publieke middelen zou dit fonds ook gevuld kunnen worden door partijen die profiteren. Denk aan projectontwikkelaars van woningbouw- en bedrijventerreinen.

- Vooruitlopend op uitbreiding van recreatiegroen is het belangrijk om de bestaande gebieden goed op orde te houden. Met de extra coronadrukke zien wij dat de kosten voor beheer en onderhoud flink zijn toegenomen. Denk aan extra slijtage, reiniging, handhaving en vandalisme. Het is dringend nodig dat er een bijdrage voor de natuurbeheerders komt voor aanleg en onderhoud van recreatieve voorzieningen die recht doet aan de kosten die ervoor worden gemaakt en nodig zijn om een verantwoorde balans in natuurgebieden tussen natuur en recreatie te waarborgen. De openstellingsbijdrage van de SNL schiet op dit punt ernstig te kort. Wij vragen de provincie nadrukkelijk om hiervoor ruimte te creëren in de Visie recreatie en toerisme.
- In sommige situaties zoals bij de recreatieschappen wordt een deel van de beheerkosten normaal gesproken gedekt door inkomsten uit pacht en verhuur voor horeca en evenementen. Deze inkomsten staan door corona onder druk. In die situaties willen de recreatieschappen zelf onderzoeken hoe we de lasten en lusten beter in evenwicht kunnen brengen door extra inkomsten en verdienmodellen vanuit de gebruikers te organiseren (kaartverkoop, betaald parkeren, vignetten, omgevingsfonds etc.) om de structureel hogere beheerslasten te dekken.

We dringen er bij u op aan om de visie Recreatie en Toerisme vergezeld te laten van een uitvoeringsprogramma waarbij structurele budgetten worden vrij gemaakt zodat de financiering van bovengenoemde zaken ook geborgd wordt. Hiermee kunnen wij er samen voor zorgen dat ook in de toekomst alle Noord-Hollanders kunnen blijven ontspannen in de natuur, in balans met de draagkracht daarvan.

Wij stellen op basis van de quick scan ook zelf een agenda op voor de komende jaren. Onze kennis en ervaring stellen wij de komende tijd graag beschikbaar om onze gezamenlijke Visie op recreatie en toerisme verder te brengen.

Helaas kunnen wij u door corona dit jaar niet persoonlijk in het jaarlijkse werkbezoek van Provinciale Staten spreken. Wel zijn wij uiteraard graag bereid u persoonlijk een toelichting te geven en eventuele vragen te beantwoorden..

Met vriendelijke groeten,

A handwritten signature in blue ink, consisting of a stylized 'W' followed by a long horizontal stroke and a small flourish at the end.

Terreinbeheerdersoverleg Noord-Holland
Willem Hellevoort, voorzitter